

Наше життя

ПАМ'ЯТЬ

У СЕРЕДИНИ ЦЬОГОРІЧНОГО БЕРЕЗНЯ ЛЮБОМЛЬЩИНУ СКОЛИХНУЛА СТРАХІТЛИВА ЗВІСТКА ПРО ЗАГИБЕЛЬ НА ВІЙНІ ЖИТЕЛІВ НАШОГО КРАЮ — ОЛЕКСАНДРА СИРОТЮКА І ЮРІЯ КУПИРИ. ВОНИ НАРОДИЛИСЯ З РІЗНИЦЕЮ У ДЮЖИНУ ЛІТ У РОЗТАШОВАНИХ ДАЛЕКО ОДНЕ ВІД ОДНОГО СЕЛАХ, АЛЕ МАЛИ ДИВОВИЖНО СХОЖІ ДОЛІ. ОБОЄ БУЛИ ПЕРВІСТКАМИ У БАГАТОДІТНИХ РОДИНАХ, ОБОЄ НЕ ВСТИГЛИ СТОРОТИ СІМЕЙ. ДВА ЗЕМЛЯКИ, ДВА МУЖНІХ ВОЇНИ-ЗАХИСНИКИ, ЯКІ ПОЛЯГЛИ ЗА СОБОРНІСТЬ І НЕЗАЛЕЖНІСТЬ СВОЄЇ ЗЕМЛІ... У ЦІ ДНІ МИНАЮТЬ СОРОКОВИНИ ЇХНЬОЇ СВІТЛОЇ ПАМ'ЯТІ, ЯКУ МИ ПОВИННІ БЕРЕГТИ ЗАВЖДИ. ПРОПОНУЄМО ЧИТАЧАМ РОЗПОВІДІ ПРО НАШИХ ГЕРОЇВ.

«УМІВ ВИСЛУХАТИ, ДОПОМОГТИ, ПІДТРИМАТИ»

А ще — був товаришким, доброзичливим, мав багато друзів. Таким завжди запам'ятають жителі села Борове свого односельця Юрія Купири. Герой з'явився на світ 30 квітня 1996 року. Був найстаршою дитиною у сім'ї, де виховувалося ще троє братів і дві сестри.

«Юра досить добре вчився у школі, — розповідає брат воїна Петро Купира. — Відмінником не був, але й у навчанні не відставав. Мабуть, найбільше полюблив фізичного виховання, цікавився технікою. У 2013 році закінчив школу й пішов навчатися у Любомльський професійний ліцей на штукатуру, облицювальника-плиточника».

Здобувши спеціальність, як і багато простих сільських хлопців, змушений був шукати щастя на заробітках — у Польщі, Луцьку, Києві, інших містах. Так тривало майже десять років.

Коли ж на нашу землю прийшла війна, минулорічного травня пішов на фронт добровольцем. Спершу проходив підготовку на Волині, Львівщині, Київщині, Дніпропетровщині, потім перевели у зону бойових дій: Донеччина, Луганщина, Харківщина. Спочатку ніс службу у Добровольчому Українському корпусі «Правий сектор», торік у листопаді був переведений до складу однієї з бригад Збройних Сил України.

Закінчення на 3-ій стор. ➤

Юрій Купира — другий праворуч у верхньому ряду

«ЗДАЄТЬСЯ, ВІН УСЕ ПЕРЕДЧУВАВ»

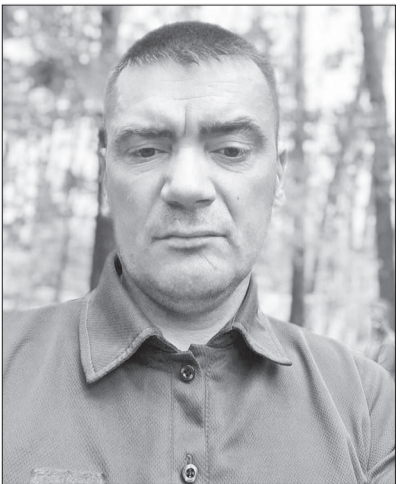
Втрата близької, рідної людини — це душевна рана, яка колись затягнеться, але ніколи не перестане боліти. Це горе розділяє життя кожного з нас на «до» і «після». На жаль, такою є страшна ціна сьогоднішньої російсько-української війни, у якій гинуть наші земляки. Спогадами про Героя із села Сильне Олександра Сиротюка ми попросили поділитися його сестру Надію Пех (див. фото праворуч).

— У нашій сім'ї виховувалися шестеро дітей: чотири хлопці і дві дівчини — каже співрозмовниця. — Сашко наш, який народився у 1984 році останнього літнього дня, був у батьків первістком.

По закінченні школи Олександр пішов в армію. Служив у прикордонних військах: спочатку у Львові, а потім у Ветлах на Любешівщині. Після демобілізації довгий час їздив на заробітки — і в Україні, і за її межами.

— Заробітчанська доля не раз заносила його до Росії, — каже Надія Пех. — Хто б міг подумати, що пройдуть роки, і сусідня країна піде на нас війною?..

Закінчення на 3-ій стор. ➤

СЬОГОДЕННЯ

ВЕЛИКДЕНЬ НА ФРОНТІ

Воїни 14 окремої механізованої бригади імені князя Романа Великого відзначили Великдень на фронті. Про це йдеться на сторінці бригади у мережі Фейсбук.

Капелан бригади, отець Ігор, вдосвіта, після урочистого богослужіння, освятив пасхальні страви.

Командир 14 окремої механізованої бригади імені князя Романа Великого полковник Олександр Охрименко привітав усіх із Великоднем, побажав, аби свято світлого Христового Воскресіння наступного року кожен відзначав зі своїми родинами у мирній Україні, яка здолала зло.

«Попри бої і випробування, Князівські воїни доклали неймовірних зусиль, аби фронтний Великдень був урочистим. Місце великоднього освячення, пасхальні кошики, створені і складені на передовій, вражали традиційністю і вишуканістю. Як Ісус Христос своїм воскресінням подолав смерть, так Україна своєю силою і вірою подолає ворога. Христос Воскрес! Воскресне Україна!», — йдеться у дописі.

ПОДІЇ

БЛАГОДАТНИЙ ВОГОНЬ ЗУСТРИЛИ І В ЯГОДИНІ

У великодню ніч прикордонники Волинського загону на українсько-польському кордоні зустріли Благодатний вогонь. Подія відбулася у пунктах пропуску «Ягодин» та «Устилуг». Про це повідомили в Держприкордонслужбі.

«Нехай Благодатний вогонь у свято Христового Воскресіння увійде в кожную оселю, наповнить наші серця радістю і благодаттю та подарує Україні Перемогу й мир», — йдеться у повідомленні.

БУДЬМО РАЗОМ!

Шановні читачі! Триває передплата на газету «Наше життя» на 2023 рік. Нагадуємо, що ПЕРЕДПЛАТА НА ГАЗЕТУ «НАШЕ ЖИТТЯ» НЕ ЗАКІНЧУЄТЬСЯ НІКОЛИ! Зробити це можна безпосередньо в редакції, у будь-якому відділенні зв'язку, у листонош, а також на сайті «Укрпошти». Вартість передплати на 2023 рік: на 1 місяць — 32,20 грн., на 2 місяці — 64,40 грн. Ціни вказано без врахування послуг пошти.

НЕ ЗАБУДЬТЕ ПРОДОВЖИТИ ПЕРЕДПЛАТУ І ПОРАДЬТЕ ЗРОБИТИ ЦЕ ДРУЗЬЯМ, РОДИЧАМ, ЗНАЙОМИМ.

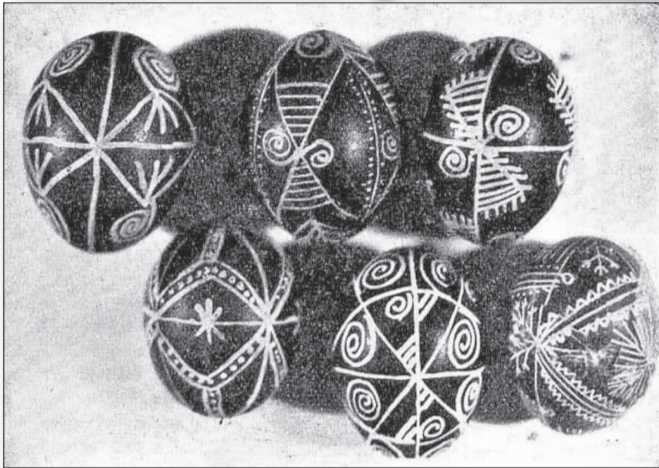
Також придбати газету можна у магазині «Хліб» у центрі міста, на міському ринку (підприємець Віктор Лобко), у магазині «Продуктовий маркет» поблизу автостанції.

ПІДТРИМКА ОДИНОКИМ

Напередодні Великодня у Рівненській громаді передали понад 150 пасок для одиноких людей, жителів громади, які опинились у скрутному становищі, — повідомляють у самоврядному органі.

«У Великодній час пам'ятаймо про мешканців, які на схилі літ залишилися самотніми, які перебувають у скрутному становищі чи опинились у складних життєвих обставинах. Для таких жителів Рівненської громади передали більше 150 пасок. Важливість таких заходів в тому, щоб нагадати всім про людський обов'язок бути турботливими і милосердними один до одного. Щиро дякуємо працівникам освітньої галузі, культури, соціальної сфери, фахівцям відділу ЦНАП сільської ради за допомогу та підтримку людей, які потребують допомоги», — йдеться в дописі.

ПИСАНКИ НА ЛЮБОМЛІЩИНІ 100 ЛІТ ТОМУ

Ось такі писанки малювали в населених пунктах сьгоднішньої Рівненської громади майже 100 років тому.

Знімки з польського часопису «Rocznik Wołyński» (1930 рік, автор статті — Якуб Гофман) опублікував у фейсбуці голова громади Юрій Фініковський.

На фото — зразки крашанок із сіл Ягодин, Вовчий Перевіз (Старовойтове), Рівне, Гуца, Опалин, Вілька Угрузька (Новоугрузьке), Столинські Смоляри, Рогові Смоляри, Будники, Гороховище, Забужжя, Перекірка (Борова), Замостече.

ТО ПУСТЯТЬ ЧИ НЕ ПУСТЯТЬ?

Рух експорту української продукції сільськогосподарського походження у Ягодині зупинили. Це стосується як експериментальної електронної черги для автоперевізників на МАПП «Ягодин», так і залізничного сполучення, — інформують у Волинській митниці.

Від 00:00 16 квітня до 30 червня 2023 року Республіка Польща в односторонньому порядку заборонила переміщення через кордон на виїзд з України сільськогосподарської продукції, зокрема усіх зернових культур, в тому числі: жита, пшениці, кукурудзи, а також овочів, фруктів, насіння, меду, хмелю, льону, коноплі, олії, м'яса, молочної продукції, яєць, вина, алкогольних виробів рослинного походження тощо.

Втім, за кілька днів стало відомо, що Польща розблокує з п'ятниці, 21 квітня, транзит через територію країни українського збіжжя до портів в Європі.

Однак залишається в силі заборона на ввезення української сільськогосподарської продукції на польський ринок, інформує Мінекономіки України.

Про це під час спільної пресконференції у Варшаві заявили віцепрем'єр України Юлія Свириденко, міністр сільськогосподарства України Микола Сольський, міністр сільськогосподарства РП Роберт Телус та міністр розвитку і технологій РП Вальдемар Буда.

«Ми ставимося до проблем, які виникли у польських колег, з такою самою увагою, як і Польща ставиться до наших проблем. Тому ми маємо оперативно і конструктивно реагувати на цю кризову хворобу. За результатами переговорів було вирішено, що транзит українських сільськогосподарських товарів через територію Польщі буде розблоковано в ніч з четверга 20 квітня на п'ятницю 21 квітня поточного року», — повідомила Юлія Свириденко.

За її словами, наразі Уряд очікує офіційної комунікації від польської сторони щодо технічних аспектів транспортування української продукції територією Польщі.

Заборона на транзит українського збіжжя територією Польщі була запроваджена через те, що частина української агропродукції залишилася на території цієї країни і створювала цінову конкуренцію польським фермерам.

Заборона на транзит українського збіжжя територією Польщі була запроваджена через те, що частина української агропродукції залишилася на території цієї країни і створювала цінову конкуренцію польським фермерам.

ХРИСТОВЕ ВОСКРЕСІННЯ, ВЕЛИКДЕНЬ, ПАСХА

Людство відзначає цей день уже тисячі років, відтак, існує чимало традицій і звичаїв, які стосуються вшанування Воскреслого Христа. Багата на них і наша Волинь, як і в цілому вся Україна.

Основна ознака свята — писанка, яка в своїй символіці поєднала давнину дохристиянських часів, наше сьогодні і віру у вічність. Тому, готуючись в часі Великоднього посту до гідної зустрічі Пасхи, українці протягом цілої чотиридесятниці (навіть і у святкові дні) пишуть писанки. Тоді ж вишивають рушники і серветки, якими згодом накривають великодні кошики.

Вирушаючи на освячення, до них, окрім паски, традиційно кладуть сир і масло, крашанки і писанки, м'ясні продукти, хрін і сіль. Цей перелік не випадковий, адже кожен продукт у великодньому кошику має своє символічне значення. Оцінити чистоту своїх помислів, бажань та вчинків, а ще — бути до-

брішими, милосерднішими, терплячішими, благороднішими один до одного — з такими думками ми збираємося біля храмів у Великодню ніч, аби промовити найве-

личнішу фразу для кожного християнина: «Христос Воскрес! Воїстину Воскрес!».

Нинішнє головне християнське свято вдруге проходило у воєнний час. Тому

разом із прославлянням воскреслого Христа, усі ми просили Всевишнього послати мир на нашу багатостраждальну землю. Почуй, Господи, наші молитви!

НОВИНИ. ПОДІЇ. ФАКТИ

З РОБОЧИМ ВІЗИТОМ

у пункті пропуску «Ягодин» побували співробітники Львівського регіонального офісу КМЄС та підрозділу Місії з інтегрованого управління кордонами. Під час зустрічі було оцінено спроможності прикордонного переходу, задля їх покращення та приведення до європейських стандартів. Про це повідомляє Держприкордонслужба.

Представники Місії ознайомилися з інфраструктурою пункту пропуску, здійсненням прикордонного і митного контролю, оцінили необхідність проведення його реконструкції. Крім того, обговорили потреби в обладнанні та навчанні персоналу, який залучається до здійснення контрольних операцій.

Прикордонники продемонстрували делегації порядок роботи технічних засобів прикордонного контролю, які інспектори використовують під час перевірки паспортних документів та огляду транспортних засобів. Ознайомили візитерів з процедурою контролю другої лінії.

Старший радник КМЄС із прикордонної діяльності Аймар Косс зазначив: «Місія продовжить надавати стратегічні поради з підвищення спроможності прикордонників

і митників, зважаючи на те, що Україна є кандидатом на вступ до ЄС. Також наша мета — сприяти експорту сільськогосподарської продукції та двосторонній торгівлі з Європейським Союзом у рамках ініціативи «Шляхи солідарності».

З ОСТАННІХ ПОВІДОМЛЕНЬ ГЕНШТАБУ ЗСУ

ОПЕРАТИВНА ІНФОРМАЦІЯ СТАНОМ НА 6.00 ГОД. 19.04.2023 ЩОДО РОСІЙСЬКОГО ВТОРНЕННЯ

Чотириста двадцять дві доби широкомасштабної збройної агресії російської федерації проти нашої держави. Протягом минулої доби противник завдав 4 ракетних та 60 авіаційних ударів, здійснив 58 обстрілів з реактивних систем залпового вогню, постраждали і цивільні люди. Ймовірність завдання подальших ракетних та авіаційних ударів по всій території України залишається високою.

Основні зусилля ворог зосереджує на веденні наступальних дій на Лиманському, Бахмутському, Авдіївському та Мар'їнському напрямках. Протягом минулої доби, на зазначених ділянках фронту підрозділами сил оборони України відбито більш як 60 атак противника. Найзапекліші бої ведуться за Бахмут та Мар'їнку.

➤ На Волинському, Поліському, Сіверському та Слобожанському напрямках оперативна обстановка без суттєвих змін.

Протягом минулої доби противник здійснив обстріли населених пунктів Грем'яч Чернігівської області, Велика Берізка, Кореньок, Бояро-Лежачі, Іскрисківщина, Волфине та Річки Сумської області, а також Ветеринарне, Козача Лопань, Глибоке, Вовчанськ, Бочкове, Охрімівка та Нестерне на Харківщині.

➤ На Куп'янському напрямку минулої доби ворожих обстрілів зазнали Кам'янка, Рідкодуб, Красне Перше, Новомлинськ, Дворічна та Західне Харківської області.

➤ На Лиманському напрямку противник намагався покращити тактичне положення, вів безуспішні наступальні дії неподалік населеного пункту Діброва. Артилерійських обстрілів зазнали Стельмахівка, Не-

вське, Григорівка, Білогорівка Луганської області та Іванівка, Торське і Спірне - Донецької.

➤ На Бахмутському напрямку ворог продовжує вести наступальні дії.

Тривають важкі бої за місто Бахмут. Водночас, нашими захисниками було відбито наступ противника в напрямку населеного пункту Ступочки. Від ворожих обстрілів постраждали Васюківка, Мінківка, Оріхово-Василівка, Новомарково, Григорівка, Бахмут, Іванівське, Ступочки, Часів Яр, Костянтинівка, Торецьк та Нью-Йорк Донецької області.

➤ На Авдіївському напрямку противник вів безуспішні наступальні дії в районах населених пунктів Степове, Бердичі, Авдіївка, Северне, Первомайське та Невельське. Здійснив обстріли населених пунктів Новокалінове, Авдіївка, Тоненьке, Нетайлове та Первомайське Донецької області.

➤ На Мар'їнському напрямку минулої доби наші захисники відбили численні ворожі атаки в районі населеного пункту Мар'їнка Донецької області. В той же час, ворожих обстрілів зазнали Красногорівка, Мар'їнка, Побада та Новомихайлівка.

➤ На Шахтарському напрямку протягом минулої доби ворог вів безуспішні наступальні дії у напрямку

Пречистівки. Здійснив обстріли населених пунктів Вугледар, Пречистівка, Новоукраїнка та Велика Новосілка Донецької області.

➤ На Запорізькому та Херсонському напрямках противник продовжує вести оборонні дії. В той же час, протягом доби здійснив обстріли населених пунктів, що поряд з лінією бойового зіткнення. Серед них — Новопіль Донецької області; Ольгівське, Малинівка, Червоне, Гуляйполе, Чарівне, Оріхів, Степове та Плавні Запорізької області; Антонівка Херсонської області та місто Херсон. Є загиблі серед цивільного населення.

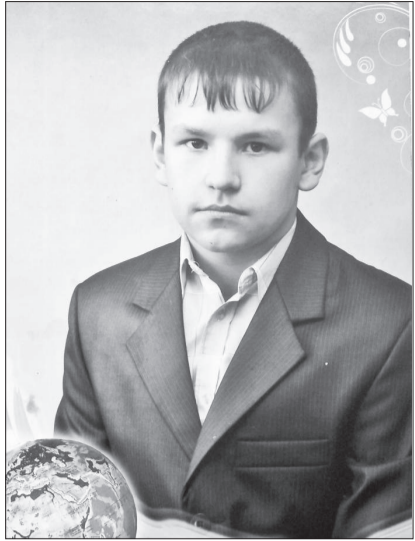
На тимчасово захопленій території Херсонської області російські окупанти продовжують мінувати місцевість, нарощуючи оборонні спроможності. Мінувать зазнають і акваторії річок Конка та Дніпро. Є випадки підривів місцевих жителів на ворожих мінах при спробі вийти на воду.

Авіація Сил оборони за минулу добу завдала 11 ударів по районах зосередження особового складу та 2 удари по зенітно-ракетних комплексах противника. Окрім того, було збито 2 ворожих розвідувальних БПЛА («Орлан-10» і «Суперкам»), а також 8 ударних (7 — типу «Шахед-136» та 1 — «Ланцет»).

Підрозділи ракетних військ і артилерії уразили 3 райони зосередження живої сили, станцію радіоелектронної боротьби та ще один важливий військовий об'єкт противника.

Підтримуйте Збройні Сили! Разом перемаємо! Слава Україні!

«УМІВ ВИСЛУХАТИ, ДОПОМОГТИ, ПІДТРИМАТИ»

► **Закінчення. Початок на 1-ій стор.**

«Про війну нам брат особливо не розповідав — не хотів зайвий раз хвилювати, — каже Петро Купира. — Загалом, у їхньому підрозділі ніхто не розповідає рідним навіть чогось близького до реальності. «Все добре» — така зазвичай була відповідь. Юра, наприклад, міг по телефону розповідати, що, мовляв, вони у глухому селі на Харківщині, а насправді він у той час був на «передку».

Трагедія постукала у вікно 12 березня. Юрій, отримавши смертельні поранення під час артилерійського обстрілу, завданого ворожими військовими формуваннями в районі населеного пункту Пло-

щанка Луганської області, загинув на полі бою.

«Буквально напередодні ми розмовляли. Відчуття, що спілкуємося востаннє, не було. Говорили про буденні речі. Звісно ж, він ані словом не обмовився про те, що йде на бойове завдання, — пригадує співрозмовник. — Дуже нам його не вистачатиме. Він був чудовим, найкращим. Кажу так не тому, що це мій брат. Сусіди, друзі, односельці засвідчать: Юра був хорошою людиною, умів вислухати, підтримати, допомогти. На жаль, доводиться говорити про брата у минулому часу. Для нас його втрата — непоправна».

Микола СЕРГІЄНКО.

● З ПРИВОДУ

ПАМ'ЯТАЙТЕ ПРО НИХ. ВОНИ НАШІ...

Людина — істота соціальна. Її організм підкорюється біологічним законам, а поведінка — іншому. Поводиться вона у відповідності із законами — писаними і неписаними, виробленими в суспільстві. Але зустрічаються випадки, коли той чи інший член суспільства прагне обминути, порушити елементарні норми людського співжиття, чимось виділитися, аби притягнути до себе увагу. Перевершити всіх.

Саме так мені подумалося, коли слухав на одному з телевізійних каналів виступ молодого чоловіка — з тих балакучих експертів, яких ніні розплодилось, як колорадських жуків теплого літнього дня. Хоча тема розмови братії в студії була іншою, він ні сіло, ні впало раптом заговорив на «афганську проблематику»: «Скасувати свято 15 лютого (дата виведення радянських військ з Афганістану після програної десятирічної війни, — авт.); не згадувати про те, що там творилося. Це рудименти радянщини, пора попрощатися. То не наша війна була...», — гримів його голос. Ніхто з присутніх й слова не проронив проти таких дивних висновків, скороспілого «вирую». Та й ведучому, який перед тим сипав словесами, як дурень горохом, чомусь заціпило. Не було чого заперечити? Чи сміливості бракувало поставити демагога на місце, який не їв солдатської каші, не служив, не знає, що таке військове братство, бо сам є дитям пріснопам'ятних 90-х років.

Коли я розповів про цей випадок в офісі Любомльської організації Української спілки ветеранів Афганістану (воїнів-інтернаціоналістів), то дехто з присутніх остовпів. Якраз хлопці ремонтували залу засідань власними силами. А за мить поспішалися репліки, від яких не в одного воїна-ветерана защемило серце.

— Повеести б того мудрого до 80-річної матері Ніни Миколаївни Карпович, що в Підгородному доживає віку в самотності. Її син Віталій загинув у двадцять років. Якби не та війна, тепер доглядав би маму, і внуки тішили б її

серце ліпше медикаментів.

— Ми не їхали добровільно в Афган. Війна не наша, а гинули там хлопці молоді, наші. Яка їх вина?

— А скільки повернулося звідти скаліченими, опаленими війною, і уже вдома смерть наздогнала їх...

— Виходить, тепер ми не матимемо права пом'янути своїх полеглих побратимів 15 лютого? І це не свято, а день пам'яті. Телевізійні балакуни уже хочуть забрати?

— Правильно писав наш побратим з Луцька, поет Василь Слалчук: «Ми довго будемо пам'ятати і вам забути не дамо...».

— Коли нас призвали на армійську службу, то ніхто не питав, чи хочемо їхати на війну в Афганістан. До слова, не один уряд там після нашого виводу не визнав радянські війська окупантами, — повільно, зважуючи кожне слово, каже заступник голови організації Валерій Оніщук.

— Молоти язиком тепер може той, хто не нюхав пороху, не знає, що таке лежати на холодному камінні в горах без води й чекати на порятунок, — додає «афганець» Олександр Соколюк. Він не любить товкти воду в ступі, а хто це робить — рішуче, може занадто емоційно, ставить на місце, приводить до тями.

Вислухали присутні по зв'язку й думку багаторічного голови Волинської обласної організації Григорія Павловича. Він категорично засудив подібні висловлювання невігласів, які не знають і не хочуть знати, чим живуть воїни-афганці, їхні проблеми:

► **Закінчення на 4-ій стор.**

НОВИНИ ВОЛИНИ

ЩО НАДІЙШЛО ДО МІСЦЕВИХ БЮДЖЕТІВ
За оперативними даними у січні-березні 2023 року до загального фонду місцевих бюджетів області надійшло 2438,3 млн. грн. власних доходів, або 119,1 відсотка до затверджених місцевими радами показників на звітний період. Обласний бюджет за доходами загального фонду виконаний на 121,6 відсотка, понад план надійшло 71,5 млн. гривень.

У порівнянні з відповідним періодом минулого року власні доходи в цілому по області зросли на 793,3 млн. грн., або на 48,2 відсотка, в тому числі доходи обласного бюджету — на 145,3 млн. грн., або на 56,3 відсотка. Приріст власних доходів забезпечено, в основному, за рахунок зростання надходжень податку на доходи фізичних осіб та єдиного податку.

Зокрема, надходження податку на доходи фізичних осіб та єдиного податку, які є основними бюджетоутворюючими платежами місцевих бюджетів області, склали відповідно 1768,3 та 252,6 млн. грн. і перевищують надходження відповідного періоду 2022 року на 55,8 та 17,1 відсотка відповідно.

Із державного бюджету до загального фонду місцевих бюджетів області перераховано 1154,2 млн. грн. міжбюджетних трансфертів, в тому числі 316,1 млн. грн. дотацій і 838,1 млн. грн. субвенцій. В області у повному обсязі надійшли усі передбачені у державному бюджеті дотації та субвенції, що передаються із загального фонду бюджету, крім субвенції на забезпечення окремих видатків районних рад, спрямованих на виконання їх повноважень.

За рахунок отриманих власних надходжень до місцевих бюджетів та трансфертів з державного бюджету у січні-березні цього року із загального фонду місцевих бюджетів області проведено видатків в обсязі 2582 млн. грн., в тому числі на фінансування соціально-культурних галузей спрямовано 2116,5 млн. гривень. Зокрема, на фінансування установ та закладів освіти спрямовано 1742,7 млн. грн., охорони здоров'я — 114,6 млн. грн., соціального захисту і соціального забезпечення населення — 122 млн. грн., культури і мистецтва — 97 млн. грн. і фізичної культури і спорту — 40,2 млн. гривень.

Департамент фінансів облдержадміністрації.

«ЗДАЄТЬСЯ, ВІН УСЕ ПЕРЕДЧУВАВ»

► **Закінчення. Початок на 1-ій стор.**

Жінка розповідає, що братові подобалося ремонтувати різноманітну техніку — особливо любив мотоцикли. Також лагодив бензопили — їх з усіх кутків Сильна і не тільки приносили йому на ремонт.

— Коли померли батьки — у 2014 році тато, а ще через чотири роки мама, — Саша став опорою і підтримкою моїм братам і сестрам — я ж ще у 2007-му році виїхала заміж й відтоді проживаю у Заозерному, — каже жінка.

Наприкінці минулорічного травня Олександр Сиротюк був мо-

білізований до лав Збройних Сил України.

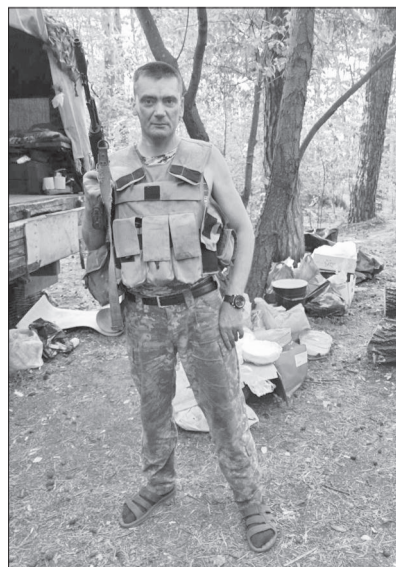
Фронтові дороги бійця пролягли гарячими регіонами країни: Соледар, Краматорськ, Харків, Куп'янськ, низка населених пунктів Луганщини, далі — знову під Куп'янськ.

— Я, звісно, достеменно не знала, та все ж здогадувалася, що братові, як й іншим бійцям там, на передовій, важко і фізично, й психологічно, — розповідає Надія Пех. — Але 8 березня зателефонував, вітав мене з Міжнародним жіночим днем, був веселим. Ніщо не віщувало біди. Наступного дня він теж телефонував, але не додзвонився до мене, тому набрав до мого чоловіка, сказав, що йдуть на позиції, а наприкінці промовив: «Не переживай, швагрю, все буде Україна». Це були останні слова, які чули його рідні. Після цього зв'язок обірвався.

Непоправне сталося біля Куп'янська. 9 березня підрозділ, у якому служив наш земляк, потрапив під артилерійський обстріл. Снаряд прилетів просто у бліндаж. В Олександра було важке поранення, велика крововтрата. Бійця доправили до лікарні, але 11 березня ввечері його серце зупинилося назавжди.

— Не передати, яким хорошим він був братом й людиною, — каже співрозмовниця. — Послухає, допоможе, підкаже. На Різдво він приїздив у нетривалу відпустку, 15 січня повертався назад. Ми проводжали його до Ковеля на поїзд, і він промовив дивну фразу: «Надю, я вже більше не буду тією дорогою їхати». Я тоді ще й заперечила, мовляв, що ти таке говориш, ми ще не раз цим шляхом їхатимемо. Й Сашко знову повторив: «Ні, не буду я більше їхати». Таке враження, що свою смерть він передчував».

Василь БОРОВИЦЬКИЙ.

ЗВИЧАЙ ТА ОБРЯДИ

ПРОВІДНА НЕДІЛЯ

23 квітня за православним календарем святкують провідну неділю, також вона має назву Томина або Фомина неділя. Фома був апостолом, який не повірив, що Христос Воскрес. Тільки після перевірки він був упевнений, що це дійсно так. Тиждень після свята Великодня вважається Фоминим.

Люди вірять, що на свято Великодня Господь відпускає всі померлі душі на землю. Тому люди навіть виставляли на вікні запалені свічки, щоб ці душі повернулися додому й знали куди їм йти. Також на підвіконня клали крашанки, щоб нагодувати душі. Коли починаються поминальні дні, вони повертаються назад. Всі родичі приходять на кладовище, щоб попрощатися з родичами. Говорять, що якщо в цей день йде злива — це означає плач чийсь душі, котру не відпустив Бог за її грішність.

ЩО НЕОБХІДНО РОБИТИ В ПОМИНАЛЬНІ ДНІ?

В давні часи віряни вели боротьбу проти поминальної неділі, бо в неї були язичницькі корені. Через деякий час навпаки цей тиждень став невід'ємною частиною Великодніх свят. Цей тиждень мав назву Радуниці, або Томина неділя. Язичники поминали померлих у час відновлення природи весною. Живим ця традиція прибиляла влєвненість, а мертві заспокоювали свої душі. Після того, як ця традиція стала християнською — почали померлих відспівувати у храмах та на кладовищах.

В цей день освячували паски та йшли на цвинтар і поминали родичів там. Також несуть на кладовище крашанки, коливо, пиріжки.

ЯКІ СТРАВИ ЗАЗВИЧАЙ НЕСУТЬ НА КЛАДОВИЩЕ?

Традиційна страва це коливо — її їдять під час поминальних днів. Зверху печиво поливають медом або солодкою водою. Зазвичай несуть ті страви, які любив померлий під час життя. Що дозволяється та забороняється робити у цю неділю? Взагалі церква не

підтримує те, щоб люди ходили на кладовище, вживали спиртні напої, їли та залишали їжу на могилах. Бо всю їжу потім розтягують собаки та пташки. А церква наголошує, що треба ділитися з тим, кому воно дійсно потрібне. Тому краще віддати кілька пасок до будинку літніх людей або інтернату.

ТРАДИЦІЇ ПОМИНАЛЬНОЇ НЕДІЛІ В УКРАЇНІ

У деяких регіонах поминають родичів одразу після Великодня. У церквах проводять службу та після неї йдуть на кладовище. У центральних містах та на Галичині заведено накривати столи на кладовищах і там справляють службу та окроплюють могили. На Закарпатті, Півдні та Поліссі — ставлять лавки та столи на кладовищі і збираються всією родиною. За кілька днів родичі приходять на могили та роблять прибирання. В поминальний день приносять вінки та квіти родичам. Люди кладуть на могили хліб, притрушений трохи сіллю, таким звичаєм вони годують померлих. На Гуцульщині, Буковині та Покутті — дають калачі разом із запаленою свічкою якійсь людині. Якщо ця людина є родичем, то необхідно дати ще хустку.

Підготував
Василь БОРОВИЦЬКИЙ.

У НАШИХ СУСІДІВ

Ювіляр не приховує рецепта свого довголіття: він майже не вживає алкоголю, не курить і веде досить активний спосіб життя. Народився і виріс він на хуторі Високе в багатодітній родині: окрім нього, в батьків були ще один син і дві доньки. Поки сім'ю примусово не виселили з хутора в Світязь, малий Йосип ходив до школи в село Положеве. До цього часу згадує про місцевість, де пройшло його дитинство — при цьому витирає з ока непрохану сльозу, бо від хутора Високе нині не лишилося й сліду.

Пережив Другу світову війну, каже, фашисти не чіпали мирних жителів. А от з партизанами розправлялися жорстоко. Один фрагмент Йосип Климович запам'ятав на все життя: «Німці окружили наших, постріляли їх, потім посавали до стужки і підпалили. А я саме пас корови, коли почалася стрілянина. Злякався, покинув бидло і втік до хати. Ввечері ті корови самі прийшли додому, а одна навіть отелилася».

Йосип Климович відслужив в армії, рік відпрацював на роботі в Казахстані — був водієм, тому об'їздив усю країну. 30-річним повернувся до Світязя і незабаром одружився з 19-річною світязянкою Євою Петрівною. Головним багатством пари стали 8 дітей: 3 сини і 5 доньок.

ДЕВ'ЯНОСТО ЛІТ НАКУВАЛА ЗОЗУЛЯ

Минулого четверга 90 років виповнилося Йосипу Денисовцю зі Світязя. Бог наділив його довгим віком, аби сьогодні, в день свого поважного ювілею, він тішився життєвими надбаннями: турботливою дружиною, з якою в парі вже 60 років, дітьми, внуками і правнуками. До батьківської хати завітали нащадки, аби привітали Йосипа Климовича з ювілеєм і подякувати за надійне плече, мудру науку, розуміння і підтримку.

Непросто було батькам їх годувати, ростити і ставити на ноги. А ще й хату Йосипу Климовичу довелося будувати самому, бо не було кому допомогти. Був працелюбним, цілеспрямованим, завзятим, тому будинок звів швидко: «На другий рік вже й перейшли, щоб не жити на квартирі».

Ювіляр, працюючи в колгоспі, 19 років їздив на машині і 22 — на тракторі. Він настільки любить техніку, що зараз, не маючи змоги кермувати, просить синів, щоб його покатали на машині! Сам же їздить велосипедом — по селі, на ринок чи до

сина в Шацьк.

Окрім того, що активно рухається в свої 90, утримує господарство (доглядає за конем і коровою), то ще й шкідливих звичок не має. «Жінка ніколи мене не бачила п'яним», — зізнається з гордістю.

А ще Йосип Климович має золоті руки: виготовляє столи, лавки, табуретки — всю велику родину власними виробами забезпечив. Альтанка біля хати — також його рук справа. Полюбляє плести кошики і корзини — різної форми і величини. Улюблена справа додає йому сил та життєвої енергії, але,

зізнається, найбільшою його любов'ю є 8 дітей, 17 внуків і 9 правнуків!

В день ювілею Йосипа Денисовця привітала від Шацької селищної ради Наталія Борсук, директор Територіального центру надання соціальних послуг, побажала йому щедрого довголіття, міцного здоров'я, любові й поваги від найрідніших людей та вручила подарунки.

Многих літ вам, ювіляре, живіть, радійте кожному дню, бо такі, як ви, є гордістю громади, її пам'яттю, мудрістю, величчю!

За матеріалами сайту Шацької ТГ.

ПАМ'ЯТАЙТЕ ПРО НИХ. ВОНИ НАШІ...

Закінчення. Початок на 3-ій стор.

— Сьогодні на фронтах з російською ордою воює 400 наших побратимів, шестеро з них загинули у боях, двоє пропали безвісти. Наші є і в обороні Бахмуту, на Харківському і Херсонському напрямках. Їхній досвід, набутий в афганській війні, безцінний. І на Майдані 2013-2014 років вони йшли попереду. З перших днів російської війни, яку московія 24 лютого 2022 року принесла на українську землю, наші ветерани стали у стрій захисників України. Ми її громадяни й сини, тож мусимо боронити і визволяти від ненажерливих окупантів. За рідний край б'ються мужньо сини і внуки ветеранів, таких з Волині до 70%.

— І в Любомлі дислокувалася рота «афганців», які прибули на допомогу охороняти громадський порядок та об'єкти критичної інфраструктури. Місцеві теж не були збоку, — знову Олександр Соколюк.

У розмові не обійшлося і без згадки наших земляків, які повернулися додому з далекої і чужої країни в домовинах. Їх восьмеро. Імена загиблих увічнено в граніті на пам'ятнику в центрі древнього Любомля. Було юнакам по 19-20 років. Сьогодні у спілці понад 70 ветеранів, наймолодшому з них уже 55. Ці люди потребують постійної уваги органів влади усіх рівнів. Декого вже частіше непокоїть здоров'я, досі у снах переслідують жахи боїв. Непросто жити із психікою, обпаленою полум'ям війни. Вони пройшли кризу афганське пекло й заслужили на повагу й шану.

Що там було справжнє пекло, свідчать численні спогади очевидців, публікації, які з'явилися в перебудовні роки (1985-1991). Жажливі факти наводяться в книзі «Цинкові хлопчики» Світлани Алексієвич (у перекладі на українську вийшла друком у

Харкові 2020 року). «Інфекційне відділення на 30 ліжок, лежало 300, — черевний тиф, малярія. Лежать на землі, шинелях, у трусах. З них сиплються воші. Платяні... Лікарські піжами, простирадла, продавали афганці. На місяць їм платили по 3 крб. Годували м'ясом з хробаками, «ржавою» рибою. У всіх цинга, зуби випадали... Шприц один на всіх. Спирт офіцери пропивали, то рани обробляли бензином. Шпиталь — у старих англійських конюшнях», — це спогад медсестри, служила в Кабулі (стор. 38).

«Солдата привезли із вирізаною зіркою на животі, з викототими очима, відрізані ноги, руки» (стор. 39).

«Із зеленої зони привезли лейтенанта, радника військового, без рук і ніг. Без усього чоловічого... перші слова, які вимовив після шоку: «Як там мої хлопці?» (стор. 49).

«Пообіцяли нові автомашини. Але спершу допоможете на цілині хліб зібрати. На літак. Приземлилися в Ташкенті. Оголосили: вилітаємо в Афганістан. Привезли два ящики горілки», — зі спогаду рядового, служив водієм (стор. 40).

«Син розказував про знущання, туалет чистили зубною щіткою, чужі труси прали. «Ти, мамо, не плач, наша броня надійна» (стор. 65).

«Оближи чоботи, дочиста оближи язиком», — сполин рядового стрільця (стор. 82).

Не тільки небезпека чигала з боку афганських повстанців чи бойовиків, як хочете, так і називайте, а й з боку своїх

бездарних командирів і дебільних «старослужащих». Вони гнобили в казармах і наметах своїх же. Одне покоління приходило, інше відходило з цього пекла.

15 тисяч убитих, 36 тисяч поранених, понад 300, що пропали безвісти, 60 млрд. карбованців витрати бюджету СРСР. Така ціна афганської війни, в якій є сліди і Україні. Не повернулися додому 3360 наших синів, братів і батьків. Пам'ятаймо про них.

Не лише афганська війна, на думку окремих аналітиків на кшталт молодика з телестудії, потрапила у розряд «не наша». Ще була в історії колишнього СРСР війна з Фінляндією (30 листопада 1939 — березень 1940). Втрати в ній довго замовчувалися. Лише недавно Москва розсекретила результати. Невідомні втрати становили 126875 чоловік особового складу, службовців та робітників.

Пропали безвісти, не повернулися з полону — 39369 осіб. Померли від ран, обморожень — 16292. За даними 2005 року (серія «Книги пам'яті України») було зібрано дані про 40000 українців, що полягли в снігах Суомі (давня назва цієї країни). Це були мешканці Запорізької, Хмельницької, Вінницької, Київської, Сумської, Житомирської, Миколаївської, Черкаської, Донецької, Луганської, Одеської, інших областей. Нема у списку Волині, Рівненщини, Закарпаття, Тернопільщини. Це були нові краї, загарбані Московою з вересня 39-го. Не всюди встигли створити військкомати. Тут не провели мобілізації. Загинули з примхи Сталіна юні і старші українські сини: 20-30-річні. Є у списках загиблих і 19-річні. Бої у завалах снігів північної зими (морози доходили до 40-45 градусів) обернулися трагедією, за яку

ніхто з генералів і маршалів не відповів. Головною зброєю була гвинтівка з багнетом конструкції 1861 року. Внутрим слугували черевики з семиметровими обмотками, на плечах — сіра шинелька, на голові — будьонівка з червоною зіркою, двопалі рукавиці. Морози виводили зі строю цілі роти й батальйони. Додаймо ще мізерне харчування на холоді — хліб видавався зледенілим, наче камінь, його не брав ніхто. Сокирою рубали.

Для порівняння. Фіни мали на озброєнні автомати типу «Шмайсер», ручні кулемети і вогнемети. Одягнуті були в хутрянні шапки-вушанки, мали тепле взуття і відповідний одяг. До сухпайки входило: цукерки, шоколад, цигарки (а не махорка). У дотях стояли опалювальні пічки. Радянським стратегам, які планували блискавично закидати фінські підрозділи будьонівками, подібне тилове забезпечення і не снилося.

«Трупами червоноармійців було устелено ліси, поляни, дороги... Згодом від безвиході ми стали споруджувати укриття з тіл убитих, заморожених однополчан», — згадував учасник війни Григорій Гаращенко. Мусимо пам'ятати і цю криваву сторінку історії. Й час звести достойний монумент пам'яті polegлим співвітчизникам у тій забутий війні.

СРСР за роки свого існування брав участь у війнах, що спалахували у 23 країнах Європи та Азії. У ній були задіяні й уродженці України. Зокрема, воювали за міфічні ідеали соціалізму в Анголі (4 роки), В'єтнамі — 13 років, Іспанії — 3 роки, Лаосі — 10 років, Ефіопії — 2 роки і т. п. Звісно, це були не наші війни, але гинули там, отримували каліцтва наші хлопці. Довгі роки було табу на згадці про те. Дехто десяти років борювався за статус учасника бойових дій. Комуністична влада і тут дуріла колишніх воїнів, заперечуючи їх участь. Мовляв, «нас там не було».

Олександр ХОМЕНЧУК.

«...це були не наші війни, але гинули там, отримували каліцтва наші хлопці. Довгі роки було табу на згадці про те. Але ми мусимо пам'ятати і ці криваві сторінки історії...»

ЮРИДИЧНІ АКЦЕНТИ

СУД УСИНОВЛЮВАЧА ПІДТРИМАВ

Багатьох українців війна застала далеко від дому. Це лише додало хвилювань. Так сталося з родиною громадянина, назвемо його Петром. Чоловік і його дружина родом із Херсона є внутрішньо переміщеними особами, одружились 2019 році та проживають разом із чотирма дітьми на території Любомльщини. Петро стверджує, що є біологічним батьком доньки від теперішньої дружини, але у зв'язку із тим, що вона на момент народження дитини була зареєстрованою шлюбів, дитину записали на прізвище попереднього чоловіка.

Всі ці роки Петро ставився до доньки, як до рідної дитини. Оскільки «офіційний» батько дитини підписав документальну згоду, Петро вирішив усиновити дівчинку. По допомозі звернувся до Любомльського бюро правової допомоги.

Чоловік розповів, що у нього з дитиною склалися доброзичливі взаємини. Він забезпечує доньку всім необхідним, створює умови для її фізичного та

духовного розвитку. Мати дитини і сама донька погоджуються на усиновлення.

Вислухавши його історію, Петру порадили звертатися до суду. А оскільки він є внутрішньо переміщеною особою, то має право на безоплатну вторинну правову допомогу, відтак, інтереси клієнта доручили представляти завідувачу сектору Любомльського бюро правової допомоги Андрію Литвинюку.

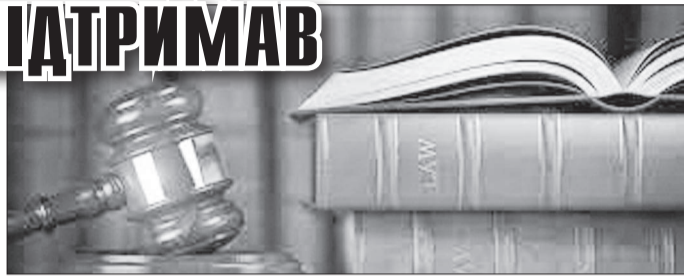
Юрист підготував заяву про усиновлення та звернувся до суду в інтересах клієнта. Нагадаємо, згідно зі статтею 207 Сімейного кодексу України усиновленням є прийняття усиновлювачем у свою сім'ю особи на правах дочки чи сина, що здійснене на підставі рішення суду, крім випадку, передбаченого статтею 282 цього Кодексу. Усиновлення дитини провадиться у її найвищих інтересах для забезпечення стабільних та гармонійних умов її життя.

На підтвердження вимог заяви юрист надав суду акт обстеження умов прожи-

вання заявника, висновок про стан його здоров'я, нотаріально засвідчену згоду матері дитини на усиновлення та службову характеристику заявника.

Доцільність усиновлення та його відповідність інтересам дитини засвідчила представниця органу опіки та піклування.

Сама дівчинка у судовому засіданні пояснила, що не проти усиновлення, адже вважає Петра своїм батьком. Як результат, суд задовольнив позовні вимоги, ухваливши рішення записати його батьком дитини та змінити прізвище й по батькові дівчини.

КАБМІН ДОЗВОЛИВ ВРУЧАТИ ПОВІСТКИ НЕЗАЛЕЖНО ВІД МІСЦЯ ВІЙСЬКОВОГО ОБЛІКУ

Кабінет міністрів України передбачив, що територіальні центри комплектування можуть здійснювати призов на військову службу під час мобілізації й на особливий період незалежно від місця перебування чоловіків на військовому обліку.

Зокрема, Уряд вніс зміни до положення про територіальні центри комплектування та соціальної підтримки, затвердженого постановою КМУ №154 від 23 лютого 2022 року.

Зокрема, абзац 11-й пункту 9 тепер викладено в такій редакції: Територіальні центри комплектування та соціальної підтримки «здійснюють заходи оповіщення та призову громадян (крім військовозобов'язаних та резервістів СБУ та Служби зовнішньої розвідки): на військову службу за призовом осіб офіцерського складу; на військову службу за призовом осіб із числа резервістів в особливий період (зарахованих до військового оперативного резерву); на військову службу за призовом під час мобілізації, на особливий період (незалежно від місця їх перебування на військовому обліку)».

Раніше таких уточнень у положенні не було. Крім того, Кабмін виключив абзац 16-й пункту 10 (що ТЦК Автономної Республіки Крим, областей, міст Київ та Севастополь беруть участь у підготовці та виконанні завдань територіальної оборони у відповідній зоні територіальної оборони) та абзац 17-й пункту 11 (що районні ТЦК беруть участь у підготовці та виконанні завдань територіальної оборони у відповідному районі територіальної оборони).

Пункт 14 доповнено абзацом про те, що керівник ТЦК в АРК, Києві й Севастополі відповідає за «здійснення заходів оповіщення та призову громадян на військову службу за призовом осіб із числа резервістів в особливий період (зарахованих до військового оперативного резерву) та на військову службу за призовом під час мобілізації, на особливий період, відповідно до порядку мобілізаційного розгортання», визначеного Міноборони та Генштабом ЗСУ, а також на військову службу за призовом офіцерів.

«МІНІМАЛКУ» ПІДВИЩАТЬ?

У Верховній Раді України зареєстровано проект Закону про внесення змін до статті 8 Закону України «Про Державний бюджет України на 2023 рік» щодо підвищення розміру мінімальної заробітної плати. Автори законопроекту пропонують внести відповідні зміни до Держбюджету, оскільки в статті 9 Закону України «Про оплату праці» передбачено, що мінімальна заробітна плата встановлюється в розмірі не нижчому від розміру прожиткового мінімуму для працездатних осіб.

У порушення статті 22 Конституції України Законами України про Державний бюджет України в останні роки затверджено розмір мінімальної заробітної плати нижче розміру прожиткового мінімуму для працездатних осіб.

Відповідний висновок підтверджується такими даними:

► у грудні 2022 року фактичний розмір прожиткового мінімуму для працездатних осіб склав 7539 грн. Мі-

німальна заробітна плата на грудень 2022 року була затверджена Законом України «Про Державний бюджет України на 2022 рік» у сумі 6700 грн., що склало до фактичного розміру прожиткового мінімуму для працездатних осіб на 88,9%;

► у 2023 році очікується фактичний розмір прожиткового мінімуму для працездатних осіб 8962 грн.

Мінімальна заробітна плата затверджена Законом України «Про

Державний бюджет України на 2023 рік» на рівні грудня 2022 року без підвищення у сумі 6700 грн., що складе лише 74,8% до очікуваного фактичного розміру прожиткового мінімуму для працездатних осіб у середньому за 2023 рік.

Законопроектом передбачено етапне підвищення розміру мінімальної заробітної плати: з 1 квітня — з 6700 грн. до 7370 грн.; з 1 липня — з 6700 грн. до 8107 грн.; з 1 жовтня — з 6700 грн. до 8918 гривень.

ПЕНСІЙНИЙ ФОНД ДАЄ ДОБРО УКРАЇНЦЯМ КУПУВАТИ СТРАХОВИЙ СТАЖ

Пенсійний фонд України запустив на своєму порталі механізм добровільних страхових внесків, який дозволяє купувати страховий стаж для майбутньої пенсії чи збільшувати її розмір.

За словами заступника керівника Офісу Президента України Юлії Соколовської, механізм може зацікавити кілька категорій осіб:

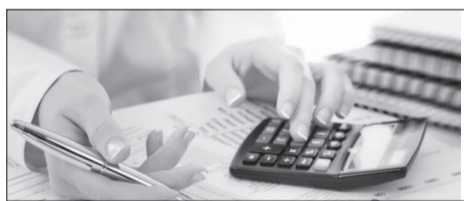
□ людей, які зараз заробляють за кордоном, але хотіли б отримувати пенсію в Україні;

□ людей передпенсійного віку, яким не вистачає стажу для пенсії;

□ працівників з низькими офіційними доходами, які шляхом добровільних внесків можуть збільшити майбутню пенсію.

Для добровільного страхування потрібно укласти типовий договір з Пенсійним фондом за допомогою електронного підпису, Дія.Підпису або системи ID.GOV.UA. Скористатися послугою можуть українці віком від 16 років.

Людина самостійно може визначити тривалість, періодичність та розмір страхових внесків. Інформація про сплату внесків не потребує жодних звітів. Суми сплачених страхових внесків зараховуються за місяць, у якому гроші потрапили на рахунок Пенсійного фонду України. Для незастрахованих

осіб цей місяць буде зараховано до страхового стажу, для застрахованих — буде збільшено зарплату для обчислення пенсії.

«Якщо за договором за певний місяць сплачено, наприклад, 2 тисячі гривень, то для застрахованої особи місячний заробіток, який буде враховано під час обчислення пенсії, збільшиться на понад 9 тисяч гривень. Фактично кожні 100 гривень добровільно сплаченого внеску збільшують місячну зарплату, яка буде врахована для призначення пенсії, майже на 455 гривень», — заявили в Пенсійному фонді.

За 2022 рік середня пенсія в Україні зросла до 4623 грн., але понад 60% пенсіонерів отримують менше. Кожен п'ятий пенсіонер продовжує працювати.

ФЕЄРВЕРКИ ПІД ЗАБОРОНОЮ

Верховна Рада ухвалила закон, який передбачає заборону використовувати, продавати та передавати феєрверки класів F2, F3, F4. Про це повідомив народний депутат Ярослав Железняк. За його інформацією ухвалення Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо використання та обігу піротехнічних виробів» підтримали 290 парламентаріїв.

Згідно з документом, забороняється використання, продаж та передача феєрверків класів F2 (загального використання, мають низький рівень небезпеки та шуму, не призначені для використання у житлових будівлях), F3 (загального використання, мають середній рівень небезпеки, не призначені для використання у житлових будівлях), F4 (професійного використання, мають високий рівень небезпеки). Забороняється також продаж або передача у будь-який спосіб феєрверків класу F1 (загального використання, мають дуже низький рівень небезпеки та шуму, можуть використовуватися у житлових будівлях) особам, які не досягли 16 років.

Заборона не поширюється на використання піротехніки Збройними Силами України, Національною поліцією та аварійно-рятувальними службами.

Продаж або передача сценічних піротехнічних виробів класу T1 (мають низький рівень небезпе-

ки), інших піротехнічних виробів класу P1 (мають низький рівень небезпеки) дозволяється лише особам, які досягли 18 років, а сценічних піротехнічних виробів класу T2, інших піротехнічних виробів класу P2, які мають високий рівень небезпеки, — лише особам зі спеціальною підготовкою.

Автори документа очікують, що реалізація закону сприятиме захисту населення від негативних наслідків використання піротехнічних виробів, посиленню боротьби з жорстоким поводженням з тваринами, які страждають від гучних звуків, та наближенню українського законодавства до законодавства Європейського Союзу.

Спрощено доступ до безоплатної правничої допомоги

Верховна Рада ухвалила закон «Про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо спрощення доступу до безоплатної правничої допомоги». Про це Голова Верховної Ради Руслан Стефанчук повідомив у Фейсбуці, передає Укрінформ.

Законодавчий акт, зокрема, спрощує механізм надання всіх видів безоплатної правничої допомоги в умовах воєнного стану дітям, недієздатним особам та особам, дієздатність яких обмежена.

Документ також передбачає право цих осіб на звернення за безоплатною вторинною правовою допомогою з питань, звернення з якими до суду дозволяється таким особам.

Окрім того, надається право на безоплатну вторинну правову допомогу особам, які постраждали від торгівлі людьми.

Нагадаємо, у травні минулого року Верховна Рада ухвалила закон щодо надання особам, які постраждали від війни, права на безоплатну правову допомогу.

НОВИНИ. ПОДІЇ. ФАКТИ

«ВЕЛИКОДНЕ ДИВО»

Конкурс писанки під такою назвою провели у Головненській громаді. Учасниками заходу стали учні місцевих шкіл, працівники клубних установ. Творчі змагання проходили у трьох номінаціях: образотворче мистецтво, декоративно-прикладне мистецтво, писанкарство (писанки, крашанки, мальованки, травленки, крапанки, дряпанки).

Журі конкурсу відмітило високу майстерність авторів, творчий підхід, художню довершеність та оригінальність стилістичного вирішення. Нижче — список переможців призерів.

Номінація «Писанкарство».
 I категорія (6-9 років): I – Дарина Томчук (Заболотівська гімназія); II – Анна Шумик (Головненський ліцей);
 II категорія (10-11 років): I – Валерія Сиротюк (Крушинецька гімназія); II – Артем Семенюк (Заболотівська гімназія); III – Сергій Семенюк (Заболотівська гімназія);
 III категорія (12-13 років): I – Діана Сиротюк (Крушинецька гімназія); II – Ірина Дитина (Крушинецька гімназія); III – Софія Дудар (Головненський ліцей);
 IV категорія (14-17 років): I – Галина Бліндарук (бібліотека для дітей смт Головне); II – Галина Пикалюк (Клуб с. Мшанець);
Номінація «Декоративно-прикладне мистецтво».

I категорія (6-9 років): I – Крістіна Вашерук (Головненський ліцей); II – Дарина Челяда (Головненський ліцей); III – Вероніка Сушик (Головненський ліцей);
 II категорія (10-11 років): I – Дарина Мороз (Головненський ліцей); II – Анастасія Радчук (Головненський ліцей); III – Назар Пикалюк (с. Черемозна Воля);
 III категорія (12-13 років): I – Дмитро Богдан (Яснівська гімназія); II – Аліна Кузьмич (Крушинецька гімназія); Анастасія Богдан (Сильнівська гімназія); II – Ангеліна Кузьмич (Крушинецька гімназія); III – Анна Богдан (Сильнівська гімназія);
 V категорія (від 18 років): I – Алла Булава (Головненський «Центр КДСТ»); II – Олена Ляшук (будинок культури с. Згорани); III – Галина Маїло (Головненський «Центр КДСТ»);
Номінація «Образотворче мистецтво».
 I категорія (6-9 років): I – Дарина

Челяда (Головненський ліцей); II – Вероніка Сушик (Головненський ліцей); III – Рита Рябко (Головненський ліцей);
 II категорія (10-11 років): I – Анастасія Маїло (селище Головне); II – Каріна Леля (Головненський ліцей); III – Ольга Богдан (Головненський ліцей);
 IV категорія (14-17 років): I – Іванна Курило (Нудиженьський ліцей); II – Руслана Савош (Головненський ліцей).
 Переможців призерів нагородили грамотами та подарунками.

ПРИВАТНІ ОГОЛОШЕННЯ

- ПРОДАМ**
 ► елітний насінний овес. ☎ 098-2848603.
 ► дитяче ліжечко, циркулярку, сікарню, земельний пай. ☎ 067-1730838.
- КУПЛЮ**
 ► дорізи, ВРХ, коні. ☎ 097-3974342, 050-5507176.
 ► дорого корови, коні. ☎ 098-5876653, 050-1932639.
 ► корови, бики, коні, телята, свині. ☎ 068-1387543.
 ► телята, ВРХ, коні, лосата. ☎ 097-4104388.
 ► телята, ВРХ, коні, лосата. ☎ 097-3833228.

ЩЕБІНЬ, ПІСОК, ЦЕМЕНТ. НАЙНИЖЧІ ЦІНИ. Тел.: 098-5282617.

ВІЗИ В ПОЛЬЩУ, ЗАПРОШЕННЯ, СТРАХУВАННЯ, АНКЕТІ. Відправка документів поштою. Тел.: 068-7880266.

- корови, бики, коні, телята. ☎ 096-8149022.
 ► телята, шкіри, корови, коні, бики. ☎ 096-2609786.
 ► телячі шкіри. ☎ 068-4877433.
- ІНШЕ**
 ► буріння свердловин. Недорого. 50, 125 мм під теплову та глибинну помпу. Встановлення морозостійких колонок. ☎ 099-1405198, 098-0373445 (Олексій).
 ► натяжні стелі. Якісно і швидко. ☎ 097-2897903, 050-1309572.
 ► телевізори, Т2 антени, тюнери. Супутникове ТБ. Встановлення та продаж. ☎ 066-8264344.
 ► виконую внутрішні та зовнішні роботи. ☎ 063-6482639.

Буріння свердловин на воду. Встановлення міні-башт, ручних колонок, розводка труб, монтаж опалення. Тел.: 099-2711317, 098-0839471.

БЛОКИ З ВІДСІВУ, БРУКІВКА. БЕТОННІ КИЛЬЦЯ. В м. ЛЮБОМЛІ. Тел.: 098-5282617.

ПРОГНОЗ ПОГОДИ

21 КВІТНЯ Хмарна погода з проясненнями. Без істотних опадів. Вітер південно-східний, 5-10 м/с. Температура вночі 2-7° тепла, вдень 12-17° тепла.
22 КВІТНЯ Хмарна погода з проясненнями. Вночі без істотних опадів, вдень місцями невеликий дощ. Вітер північно-східний, 5-10 м/с. Температура вночі 2-7° тепла, вдень 11-16° тепла.

23 КВІТНЯ Мінлива хмарність. Без істотних опадів. Вітер південно-східний, 5-10 м/с. Температура вночі 2-7° тепла, вдень 12-17° тепла.
24 КВІТНЯ Мінлива хмарність. Вночі без істотних опадів, вдень невеликий дощ, місцями гроза. Вітер південно-східний, 5-10 м/с. Температура вночі 5-8° тепла, вдень 14-19° тепла.
 Волинський обласний центр з гідрометеорології.

У СПРАВАХ РОЗМІЩЕННЯ ОГОЛОШЕНЬ, РЕКЛАМИ ЗВЕРТАЙТЕСЬ У РЕДАКЦІЮ ГАЗЕТИ «НАШЕ ЖИТТЯ». ДОВІДКИ ЗА ТЕЛЕФОНАМИ: 2-41-31, 068-1404948

ПОМ'ЯНИМО

22 квітня минає 10 років, як відійшов у Вічність наш любий синочок, братик, дядько, хрещений, племінник, онучок

ЯРМОЛЮК Віталій Іванович
 5 серпня 1983 – 22 квітня 2013

Синочку, світ затьмарився від сліз,
 Ти в спогадах із нами скрізь.
 Як тяжко горе це нести.
 Прости нас, що не змогли тебе спасти.
 Пташечко наша, не заросте ніколи та стежина,
 Що провела тебе в останню путь,
 Похилиться зажурена калина
 І добрим словом люди пом'януть.
 Хай будуть янголи з тобою
 І Матір Божа Пресвята.
 А нам судилося з журбою
 Прожити прийдешні всі літа.
 Вічний спокій і Царство Небесне твоєї душі.
 Вічно сумуючі рідні.

РИБИ БУДЕ БІЛЬШЕ

Спільними зусиллями Рівненської територіальної громади та ГО «Лісомисливське об'єднання «БУГ» реалізували другий етап із зариблення місцевих озер.

Так, понад 600 кг риби (короп та амур 2-річний, короп 1-річний) було випущено в Гуцанське та Велике Новоугрузьке озера. Для цього залучено кошти з обласного та місцевого бюджетів. Про це інформує Рівненський сільський голова Юрій Фінковський.

«Тепер спільно усі — влада, місцеві жителі, представники громадських організацій маємо здійснювати належний догляд за водоймою, боротися за випадками браконьєрства тощо, — каже очільник громади. — Істина одна для всіх — порядок можливий і має починатись із кожного з нас!».

ЛІДЕРСТВО ЗБЕРІГАЮТЬ ГОЛОВНЕНЦІ

Триває чемпіонат Любомльщини з міні-футболу. У понеділок відбулася перенесена гра між командами «Рубіж U-16» та Куснищами.

Небагата на голи та все ж бойова нічия — таким є підсумок матчу. Цікаво, що остаточний рахунок зустрічі було встановлено вже через дві хвилини після стартового свистка.

Рахунок буквально на 36-ій секунді відкрили куснищанці — відзначився **Сергій Котюк**. Втім, через хвилину любомльчани зусиллями **Руслана Самарчука** зрівняли рахунок. Решту ігрового часу команди провели в обопільних атаках, багато з яких відзначалася гостротою, та все ж до взяття воріт не привели — 1:1.

Лідерство продовжують зберігати спортсмени СК «Головно», які мають в активі 12 очок. На другому місці перебуває «Бастіон», на третьому — Куснища, які набрали відповідно 9 і 8 очок. Замикають турнірну таблицю «Смідинські

вовки», які набрали всього одне очко.
 Наступний, п'ятий тур, планується провести у суботу, 22 квітня. Зустрінуться: «Рубіж U-16» — «Смідинські вовки», «Шацьке УДЛГ» — Куснища, «Нива» — «Бастіон», Борове — Забужжя.
Сергій МАРИНЬОХА.

ТВОРЧІСТЬ НАШИХ ЧИТАЧІВ

А ЩО ТАКЕ БІЛЬ?

А що таке біль?
 Що це — розлука?
 Це слабкість моя
 Чи нестерпна мука.

Може це помста?
 За що? Я не знаю...
 Чи це покарання?
 Очевидно що ні.

Оце загадка,
 Таємниця, секрети.
 Називайте, як хочете,
 Але я тут поет.

Це плата? Так звісно,
 Все має ціну.
 Буває, жорстоку,
 Але справедливу.

Ви запитаєте —
 Що ж це за плата?
 Хіба ж я філософ, мудрець.
 Кожен свого життя митець.
Христина ДЗЕНІК.

Повідомлення про намір отримати дозвіл на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами

Товариство з обмеженою відповідальністю «ЕКОТІГМА» (ТОВ «ЕКОТІГМА»). Код ЄДРПОУ: 44789756. Юридична адреса: 61002, Харківська обл., м. Харків, вул. Мירוносицька, 64, офіс 3, тел. (097) 635-64-80, e-mail: i.i.matyukhin@gmail.com.

Місцезнаходження майданчика: 44353, Волинська обл., Ковельський р-н, с. Радехів, вул. Незалежності, 79.

Мета отримання дозволу на викиди: отримання дозволу на викиди для існуючого об'єкту.

Згідно Закону України «Про оцінку впливу на довкілля» № 2059 від 23.05.2017 р. дана діяльність не відноситься до видів планованої діяльності та об'єктів, які підлягають оцінці впливу на довкілля.

Основним видом діяльності ТОВ «ЕКОТІГМА» є виробництво паливних гранул (КВЕД: 16.29 Виробництво інших виробів з деревини; виготовлення виробів з корка, соломки та рослинних матеріалів для плетіння). Стаціонарними джерелами забруднення є: майданчик зберігання тирси, живильник сировини, теплогенератор, сушильна установка АВМ-0,65, бункер-накопичувач, охолоджувальна колона, вібростоло, пакувальна машина, твердопаливний котел, щепоріз, сито, дробарка, дизельний генератор. В якості палива використовуються відходи деревини.

Під час провадження господарської діяльності в атмосферне повітря виділяються: оксиди азоту (в перерахунку на діоксид) —

3,84498 т/рік, вуглецю оксид — 5,862800023 т/рік, речовини у вигляді суспендованих твердих частинок — 8,58131 т/рік, парникові гази (метан — 0,01774 т/рік, діоксид вуглецю — 356,16 т/рік, оксид діазоту — 0,013588 т/рік, НМЛОС — 0,1566 т/рік), сажа — 0,14 т/рік, сірки діоксид — 0,36 т/рік, бенз(а)пірен — 0,0000039 т/рік, формальдегід — 0,036000021 т/рік, вуглеводні насичені С12-С19 — 0,86 т/рік, ацетальдегід — 0,000000015 т/рік, кислота оцтова — 0,000000016 т/рік.

Відповідно до Наказу Міністерства охорони навколишнього природного середовища України №108 від 09.03.2006 р. заходи щодо впровадження найкращих існуючих технологій виробництва та заходи щодо скорочення викидів не розроблялися. Викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря від стаціонарних джерел не створюють перевищення рівня впливу на атмосферне повітря на межі санітарно-захисної зони та відповідають вимогам Наказу №309 від 27.06.2006 р. та Наказу №177 від 10.05.2002 р.

Протягом 30 календарних днів з дня публікації суб'єктом господарювання повідомлення про намір в місцевих друкованих засобах масової інформації громадськість може надати до Управління екології та природних ресурсів Волинської облдержадміністрації (43027, м. Луцьк, Київський майдан, 9, тел.+38(0332)74-01-32, e-mail: eco@voleco.voladm.gov.ua) зауваження та пропозиції до дозволу на викиди у письмовій або електронній формі.

Світ навколо нас

Сторінка для допитливих

«КРАЩЕ ВІД ГІР МОЖУТЬ БУТИ ТІЛЬКИ ГОРИ»

Так колись співалася у популярній пісні. Розглянемо сьогодні кілька цікавих фактів про цю велетню, які захоплюють нас своєю величчю і показують насільки ми малозначимі.

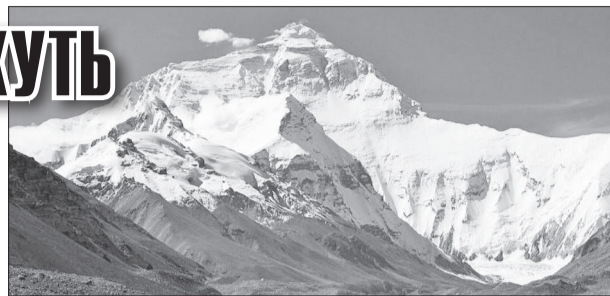
У світі не існує загальноприйнятого визначення терміну «гора». Так, в Оксфордському словнику англійської мови визначається як «природне піднесення земної поверхні, яке більше чи менше різко піднімається над рівнем земної поверхні і досягає відносно неї вражаючої чи помітної висоти». Деякі авторитети вважають горами узвишся понад 2000 футів (або 600 метрів), а те, що нижче — пагорбками.

Згідно української класифікації, гори — це «ділянки земної поверхні заввишки понад 600 м над рівнем моря, що характеризуються різкими коливаннями віднос-

них висот і контрастними формами рельєфу».

Найвищою горою на Землі є Джомолунгма. Її назва походить з тибетської мови і означає «Божественна (qomo) Життя (lung — вітер чи життєва сила) Мати (ma)». Вона отримала свою назву на честь бонської богині Шераб Чжаммі. Англійською мовою гору названо Еверест. Цю назву вона отримала на честь керівника геодезичної служби Британської Індії в 1830-1843 роках, сэра Джорджа Евереста (1790-1866 рр.). Вона має висоту 8848 м над рівнем моря.

Якщо вимірювати не від рівня моря, а над

основою, то найвищою горою на нашій планеті можна вважати вулкан Мауна-Кеа. Він піднімається від свого підніжжя на висоту 10230 метрів, з яких лише 4207 здіймаються над рівнем моря, а решта знаходиться під водою.

Якщо ж рахувати від центру Землі, то найвищою точкою земної поверхні є стратовулкан Чимборасо. Він є також найвищою вершиною Екватору. Чимборасо не є найвищою вершиною по висоті над рівнем моря, оскільки вулкан розташований на екваторіальній опуклості (Земля не має правильної форми кулі, а приплюснута на полюсах).

Найвищою горою в Сонячній системі є гора Олімп. Це цитовий вулкан на Марсі. Він має висоту 26 кілометрів від своєї основи. Олімп сягає до 540 км завширшки й має круті схили по краях висотою до 7 км. Атмосферний тиск на вершині вулкану становить лише 2% від тиску, характерного для середнього рівня марсіанської поверхні (для порівняння — тиск на вершині Евересту становить 25% показника на рівні моря).

Найменшою горою на Землі вважають гору Вічепруф в Австралії. У більшості країн світу її б вважали просто пагорбом, оскільки її висота усього 148 м над рівнем моря.

Вони найбільші на землі

Тваринний світ захоплює нас своїм різноманіттям форм і розмірів. Pozнайомимо вас сьогодні з п'ятьма найбільшими істотами на нашій планеті.

ЖИРАФА

Серед найбільших тварин на Землі жирафа виділяється своєю довгою шеею. Завдяки їй вона є найвищою істотою на нашій планеті. Висота дорослого самця від копця до рогів може сягати понад 5,5 метра. При цьому шия становить третину тіла.

Про жирафу можна сміливо говорити, що у них велике серце, адже важить воно 12 кілограмів. Також вони славляться своїм довгим язиком. Тільки він їм потрібен не для того, щоб пліткувати, а для того, щоб діставати листя з найвищих дерев в африканській

савані. У довжину цей орган досягає аж 45 сантиметрів.

АФРИКАНСЬКИЙ СЛОН

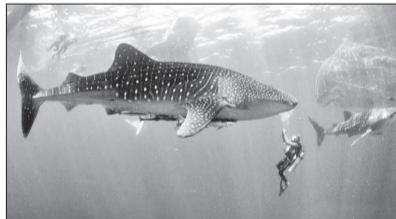

При висоті в 4 метри слон має вагу до 7,5 т. Мешкає практично на всій африканській території на південь від Сахари. Популяція африканських слонів налічує близько 415 тисяч і продовжує скорочуватися. Цей розумний ссавець виявляє здатності до взаємовиручки і взаємодопомоги. Наприклад, один слон може, озброївшись палицею, видалити п'явку, що присомкталася до його товариша. Разом з тим слони є одними з найнебезпечніших тварин в Африці.

В середовищі свого проживання дорослі слони завдяки

великим розмірам не мають природних ворогів, проте слоненята можуть стати легкою здобиччю крокодилів або левів, а також гієн і леопардів. Тому дорослі слони оберігають своїх малят.

КИТОВА АКУЛА

Китова акула є найбільшою із сучасних риб. Вона має довжину 16-20 метрів і важить до 34 тонн. Видається дивним, що найбільша акула в світі не є найстрашнішим представником акулячого виду. Всупереч своїй назві, вона не полює на китів.

На відміну від більшості своїх хижих побратимів велика китова акула на сніданок, обід і вечерю задовольняється планктоном. Плаває цей морський гігант не дуже швидко, а на людей, що пропливають поруч, майже не звертає уваги. Це дозволяє дайверам при бажанні покататися на спині китової акули.

Закінчення на 6-ій стор.

Французького географічного товариства і заявити, що на власні очі бачив 35-метрову хвилю. Присутні висміяли його.

Втім, історій про велетенські хвилі, що зненацька з'являлися посеред океану навіть під час невеликого шторму, і схожі на прямовисні стіни води, ставало дедалі більше.

У 1933 році корабель ВМС США «Рама по» потрапив у шторм в Тихому океані. Сім діб корабель кидало хвилями. А вранці 7 лютого ззаду раптово підкрився неймовірної висоти вал. Спочатку судно кинуло в глибину прірву, а потім підняло майже вертикально на гору пінистої води. Екіпаж, якому пощастило вижити, зафіксував висоту хвилі — 34 метри! Рухалася вона із швидкістю 23 м/с, тобто 85 км/год. Поки що це вважається найвищою з будь-коли заміряних хвиль-убивць.

Закінчення на 6-ій стор.

НАРОДНИЙ КАЛЕНДАР ПОГОДИ

20 КВІТНЯ відзначається день пам'яті святого мученика Руфина, диякона і діви Акиліни і з ними 200 воїнів. Якщо на Акиліну дощ, то ярові будуть погані, а калина вродиться хорошою. Наші пращури у цей день спостерігали за небом: якщо на ньому було багато зірок — це обіцяло хороший

врожай грибів і ягід.

Погодні прикмети: заморозок у досвітній час і ясне небо на світанку обіцяють багато гречки та зернових; яка погода на Акиліну — такою вона буде і 20 вересня; якщо у цей день світить сонце, то буде хороший урожай ріпи та інших ранніх коренеплодів.

21 КВІТНЯ вшановується пам'ять святих апостолів Іродіона, Агава, Руфа, Асигкрита, Флегонта, Єрма. У народі цей день називали Родіон Виверни Голоблі, Родіон Льодолом, Ревучі води. Наші пращури примітили: якщо схід на Руфу ясний, то літо буде хорошим, якщо похмуро, то літо буде поганим, а якщо туманно — бути влітку негоди, якщо буде теплий вечір і тиха ніч, літо буде спекотним і сухим.

Також погодні прикмети віщують: якщо у цей день тепло та сонячно — весь наступний місяць очікувалася хороша погода; дощ на Родіона — до врожаю зерна.

22 КВІТНЯ вшановується пам'ять святого мученика Вадима, архимандрита. У давнину цього дня розпочинався вигін худоби в поле. У народі цей день називали «Вадим — відімкни джерела». У селян була традиція обходити джерела і проговорювати: «Підземна водиця, відкриваємо тобі шляхи». Наші пращури помітили, що можна очікувати сухе літо, якщо до цього

дня ще не встановилась стабільна тепла погода.

Погодні прикмети: якщо погода до цього дня не встановилася, то літо буде сухе; схід сонця з білявими відблисками вказує на те, що в найближчі дні дощу не буде; кульбаба зацвіла — настала справжня весна; вітер і туман — до врожайного року; багато соку у берези — до прохолодного і дощового літа.

23 КВІТНЯ відзначається день пам'яті святих мучеників Терентія, Помпія та ін. У цей день у давнину спостерігали за сонцем: «Якщо сонце зійде червоне у туманному серпанку — рік буде хлібородним. Якщо вийде з-за гори — доведеться переорювати озиме поле і засівати яровими». У цей час розкриваються бруньки у груші, дуба. Сходять нарциси, крокуси, а при ранній і теплій весні вони можуть зацвісти.

Погодні прикмети віщують: якщо у цей день буде ясна погода, то літо буде сухим; день холодний і похмурий — у літній період слід чекати дощів; теплий вечір і тиха ніч — літо буде теплим; на ліщині з'явилися сережки — земля більше не промерзне; якщо в цей день з'явилися молоді павучки, то це означало остаточне тепло, а старі павуки, котрі сидять високо, передбачали заморозки.

24 КВІТНЯ вшановується пам'ять святого мученика Антіпа, єпископа Пергамо-Асійського. Антіпа називали Подолодом і казали: «Антип води розпустив», «Антип без води (холод) — засіки без зерна (літо погане)». Наші пращури помітили: якщо до цього дня води не розкрились, то весна пізньою буде і літо поганим. Якщо вранці мороз, а вдень сніг пішов, то ще цілий місяць буде холодно. У цей день ведмідь з барлоги виходить.

Інші погодні прикмети свідчать: пішов дощ — вродять гриби; гроза цього дня — до сухої осені; ясна погода — до спекотного літа; якщо на річці ще залишився лід, то літо буде холодним і неврожайним; черемха зацвітає перед останніми весняними заморозками; ясно цвіте горобина — до хорошого врожаю льону; якщо верба розпушилася, то зима пішла і більше не повернеться.

25 КВІТНЯ вшановується пам'ять святого мученика Василя, сповідника, єпископа Парійського. З цього дня стає значно тепліше, земля прогрівається, сохне, тому в народі говорили, що «Василь землю парить». Наші пращури спостерігали за вербою: якщо вона до цього дня розпушилась — сильного холоду уже не буде. З 25 квітня масово вилітають джмелі, літають бджоли. Виходять з нір лисиці.

Погодні прикмети: якщо ранок видався холодним, а день ясним, то велика ймовірність сухого літа і неврожаю; якщо спостерігається сонячна жарка погода, то рік буде врожайним; якщо йде дощ, то початок травня буде дощовим; верба зацвіла — до теплих днів; багато павутини — до ясного та спекотного літа.

26 КВІТНЯ відзначається день пам'яті святої мучениці Фомаїди Єгипетської. У народі Фомаїда вважається приборкувачкою пристрастей. У цей час з'являються перші весняні квіти (при теплій весні з'являються раніше), зеленіє малина.

Також погодні прикмети ві-

щують: дощ на Фомаїду — до вогкості на початку травня; багато зірок на небі — рік буде врожайний; розпустилися бруньки на дубі — літо буде теплим; золотисто-жовті первоцвіти розпустилися — незабаром розпочнеться справжня весна з теплими днями.

ХВИЛІ-ВБИВЦІ

Ще не так давно історії моряків про велетенські хвилі-убивці, які виникали невідомо звідки і топили кораблі, вчені вважали всього лиш частиною морського фольклору. Довгий час блукаючи хвилі вважали вигадкою, оскільки їхнє існування жодним чином не вкладалися в математичні моделі розрахунків їхнього виникнення і поведінки.

Один з перших описів хвилі-монстра датується 1826 роком. Її висота була понад 25 метрів і помітили цю хвилю в Атлантичному океані поблизу Біскайської затоки. Але цьому повідомленню ніхто не повірив. А у 1840 році мореплавець Дюмон д'Юрвіль ризикнув з'явитися на засідання

